

נפרצת של בלימל. הודיע המנהיג הציוני צרפתי: הוא יחרים את הועידה, יעשה הכל כדי לחבל בה. כי, טען אנדריי בלימל, עידה זו תזיק לישראל ולהיודי ברית-מועצות. היה לו על מה להסתמך: על זמיתו של נחום גולדמן, בגיגולו הקודם.

מפלגות

אהבת מרדכי

לאוריה בסניף מפא"י בירושלים היתה נבוע מחושמלת. העסקנים החתיקים נמ"ש מלהיכנס לחצר מפלגתם ברחוב יפו, ועש העיר מרדכי איש-שלום הסתגר בלש-תו. הוא סירב לנהל את הישיבות שהת-קיימו בבניין הסניף. ח"כ מפא"י, מרדכי זר, חסם את מקומו.

ידידיו של איש-שלום לא סלחו לזר על מעשיו. "הוא בוגד, אי אפשר לסמוך עליו", נכדו בתרגשות. "זר קיבל מאיש-שלום את כל התמיכה, ובסוף תקע לו סכין חד-גבתי".

היה זה סופה של הידידות העמוקה בין איש עיריית ירושלים מרדכי איש-שלום וח"כ מפא"י מרדכי זר (מתחרו עם שר). זר וזמורה. חברי מפא"י בירושלים סירבו להאמין לשמועות על חיודו היחסים בין השניים. כי הם ידעו איש-שלום עזר לזר להיבחר למועצת העירייה, תמך בו בהכנסתו, ובנציג הסניף, לרשימת מועמדי מפא"י גם לכנסת הרביעית.

אחרי שנבחר לכנסת, לא הפריע איש-שלום, הידוע כאחד העסקנים הישירים ב"מפא"י, לפעילותו של זר. הח"כ האלגנטי המשיך לרכוז את עניני הנהלת העיר, החזיק בידי שני תפקידים.

אולם פעילותו הכפולה של הח"כ, ששע-ריתו מלבינות והנראה מבוגר מכפי גילו (40), לא מצאה חן בעיני העסקנים העדתיים של מפא"י. הם פנו למוסד לביקורת של המפלגה, ביקשו מנחום שדמי לפטר את זר מאחד התפקידים.

"אי אפשר להיות גם בעירייה וגם בכנסת." הסביר אחד מבני עדות המזרח. "זה בניגוד להחלטת מפא"י, שאסור להתייך בשני תפקידים."

אולם הח"כ החדש לא היה מוכן להתחשב בטענותיהם של העסקנים העדתיים. הוא לא ויתר על אף אחת משתי משרותיו, התנגד לכבוש תפקיד נוסף: "אני אבחר גם חבר למרכז המפלגה נגד רצונכם!"

מחממה באיש-שלום. יריביו נבהלו מן ההכרזה. מיהרו לשכנע את מרדכי איש-שלום וחיים מרינוב, סגנו מטעם מפא"י בירושלים, כי לא כדאי לשלוח את זר כנציג הסניף למרכז המפלגה. השנים פנו אל זר, הציעו לו לחתור על מועמדותו ל"מרכז מפא"י."

אך הח"כ השאפתני סירב להישמע לעצו-תיהם. הוא גייס לעזרתו את תמיכת ח"כ מפא"י משה ברעם, מזכיר מועצת פועלי ירושלים. יחד כינסו שני הח"כים אסיפת-חברים, אליה הוזמנו צעירי המפלגה והספורטאים, שקבעו כי כל מומלצי זר ייצגו את סניף מפא"י במרכז המפלגה. מרדכי איש-שלום וחיים מרינוב לא נכללו באותה ישימה.

התנחם השבוע אחד מידידיו של איש-שלום: "אין דבר, זר עוד יתגעגע לימים בהם חי בשלום עם איש-שלום, ולא עם צעירים."

הכנסת

מפא"י נגד מפא"י

לחברי מפא"י בוועדת-הכספים של הכנסת ש'מחלה של פיצול-האישיות', אמר השבוע ח"כ ידוע של הדתיים-הלאומיים. "חלק מהם צועים הצעות להרגעת מצפונם, וסומכים על חבריהם האחרים, שבשיתוף עם האופור-יזיפה יכשילו את ההצעות של עצמם."

הצעת-ראיה כזאת העלה השבוע בוועדת-הכספים ח"כ מפא"י ישראל קרגמן, שהת-גרסם בכתיבת הצעות גמגומים אישיים-מורייים ב"חוספת המקצועית של דבר. הציע קרגמן, ב"שעבר פועל בית-חרושת אתא: "ועדת-הכספים תאשר החלטה להגדיל את תקציב-ההכנסות של ישראל, על חשבון בעלי ההכנסות הגבוהות, 2200 אלף לירות."

רוב ח"כי מפא"י בוועדה תמכו בהצעה; ונהל למזן עלתה על כולם בהתלהבות. רק

* כפילות-התפקידים היה הנושא העיקרי של הספר הכחול, שפורסם לפני חודש על-ידי וינדה לביקורת של מפא"י.

שעוריה אמונית

אמוני

אחד הכתבים: "בחי, הוא דומה לשחקן!" הוא לא ידע עד כמה צדק. כי הצעיר מרדכי ארדון, הקומיסאר הרשמי של האמ"נות הישראליות, התחיל את הקאריירה האמ"נותית שלו דחקא כתלמיד בבית-הספר ל"מישחק של הבורגני-תיאטר בוינה.

"משרד-החוק העביר אלי את ארגון ה"תערוכה בפאריס" בכה ארדון, "כי מטעם משרד-החינוך אני מטפל מזה שנים בתערוכת-חוק. ניגשתי בתרדתי-קודש לענין. כפי קוד, לא כאמן, ידעתי מה זה להופיע בארץ שהיא כמעט 150 שנה מנהיגה את האמנות בעולם. ידעתי את האחריות הגדולה..."

בתום הסבירו של ארדון, לא היו העתור נאים חממים יותר. רק במאמץ על-אנושי אפשר היה לדלות מים ההאשמות וההאש-מות-שכנגד את פרטי ההשתלשלות.

אחרי שקיבל את ההזמנה, שנבעה מן ההסכם התרבותי החדש בין ישראל וצרפת, לא העביר ארדון את הענין לגוף ציבורי. תחת זאת החל מגשש בקרב ידידיו ומקור-ביו, הציע להם להיות יחד עמו בין שבעת הצעירים שישתתפו בתערוכה. מכיון שהשי-תתפת בתערוכה כזאת מביאה עמה פרסי-טיגיה ותקוות למכירת תמונות בעולם, קפצו כולם על המציאה.

בינתיים נודע הדבר ליתר הצעירים. ועד אגודת הצעירים, כינס ישיבה סוערת. משרדי החוק והחינוך נבהלו, ביקשו מן האגודה להשתתף בוועדה ציבורית להרכבת התערוכה.

כה, אולם כשהתכנסה הועדה, נסתבר כי רוחו של ארדון מרחפת עליה, כרוח אלוהים על פני התהום. אף שלא היה לו תפקיד רשמי בה, הופיע ארדון כממלא מקומו של נציג משרד-החוק מורים פישה, השמיע את דעותיו בכל הזדמנות. תוצאה ראשונה: יצ"חק דנציגר, איש אופקים חדשים ואחד ה"אמנים המופשטים החשובים בארץ, סירב להשתתף בוועדה. לעומת זאת השתתפו בה מרסל יאנקו הקשיש ואליהו גת הצעיר-יחד-סית (41), אף ששניהם קיזו להציג בעצמם בתערוכה.

אחרי זעזועים רבים, נחתם לבסוף פרוטור-קול בביתו של יאנקו. גת הצליח לגרום להתרבות קיצונית: נקבע כי 32 איש ישתתפו בתערוכה. גב זאת לא היתה רשימה סופית: בדרך הביתה ביצע יושב-ראש ה"און חיפה, מהפכה שקטה פרטית. "נוכחתי שחברי הועדה, מפאת עייפותם, שכחו מספר צעירים חשובים. הוספתי אותם על דעת עצמי."

אחרי זעזועים רבים, נחתם לבסוף פרוטור-קול בביתו של יאנקו. גת הצליח לגרום להתרבות קיצונית: נקבע כי 32 איש ישתתפו בתערוכה. גב זאת לא היתה רשימה סופית: בדרך הביתה ביצע יושב-ראש ה"און חיפה, מהפכה שקטה פרטית. "נוכחתי שחברי הועדה, מפאת עייפותם, שכחו מספר צעירים חשובים. הוספתי אותם על דעת עצמי."

אחרי זעזועים רבים, נחתם לבסוף פרוטור-קול בביתו של יאנקו. גת הצליח לגרום להתרבות קיצונית: נקבע כי 32 איש ישתתפו בתערוכה. גב זאת לא היתה רשימה סופית: בדרך הביתה ביצע יושב-ראש ה"און חיפה, מהפכה שקטה פרטית. "נוכחתי שחברי הועדה, מפאת עייפותם, שכחו מספר צעירים חשובים. הוספתי אותם על דעת עצמי."

אחרי זעזועים רבים, נחתם לבסוף פרוטור-קול בביתו של יאנקו. גת הצליח לגרום להתרבות קיצונית: נקבע כי 32 איש ישתתפו בתערוכה. גב זאת לא היתה רשימה סופית: בדרך הביתה ביצע יושב-ראש ה"און חיפה, מהפכה שקטה פרטית. "נוכחתי שחברי הועדה, מפאת עייפותם, שכחו מספר צעירים חשובים. הוספתי אותם על דעת עצמי."

אחרי זעזועים רבים, נחתם לבסוף פרוטור-קול בביתו של יאנקו. גת הצליח לגרום להתרבות קיצונית: נקבע כי 32 איש ישתתפו בתערוכה. גב זאת לא היתה רשימה סופית: בדרך הביתה ביצע יושב-ראש ה"און חיפה, מהפכה שקטה פרטית. "נוכחתי שחברי הועדה, מפאת עייפותם, שכחו מספר צעירים חשובים. הוספתי אותם על דעת עצמי."

ארדון

בעוד חודש עומדת ישראל לנחול נציחון אמנותי חשוב. אוניברסיטת (היום), אחד מכתיבי-העת האמנותיים החשובים ב"תר בעולם, יקדיש גליון מיוחד לאמנות הישראלית. בגליון זה ייכללו כל האמנים אשר עורכי העתון הצרפתי מעריכים אותם כבעלי רמה בינלאומית, וכבעלי עניין ליתר-עייאמות בצרפת.

נבחרו אוניברסיטת: הצעירים והפסלים זריצקי, עוקש, חסלר, שטריימקין, שמי, דנציגר, קרויה, סטיימצקי, מאירוביץ, ברגנר ואגם. הקוראים בצרפת ובשאר הארצות יוכ"לו להסתכל בתצלומים צבעוניים של יצירותיהם, שהוכנו בישראל במיוחד למען גליון זה. יתכן כי לאחר מכן ירצו חלק מהקוראים להתבונן ביצירות עצמן. הם יפנו באופן טבעי, אל התערוכה הישראלית שתתקיים אותה שעה במוזיאון לאמנות מודרנית בפאריס. אם יעשו זאת, יתאכזבו: פרט לשלושה (סטימצקי, מאירוביץ וברגנר) לא יהיה איש מן האמנים המרתקים האלה מיוצג בתערוכה. רובם סירבו בועם להשתתף. אחדים גם לא הוזמנו. בין אלה האחרונים: יעקב אגם הצעיר (31), הצביר מראשון-לציון, הגמצא בפאריס והנחשב בעיני רבים לגדול האמנים הישראלים בדור זה.

★ ★ ★
מספר המוזן
השתלשלות שהביאה למצב מגור
חן זה הסעירה השבוע את המים הצב"עוניים של חוגי האמנות בארץ, חדרה אפילו לעתונות הכלליות, שברובה לא תפסה במה הענין.

כאשר הגיעה סערה זו לשיאה, התיצב גבר נמוך-קומה וכסוף-שיער בפני העתור נאים, פרץ בבכי מר. למראה הדמעות העיר

רפופורט, שהיה רס"ר בצבא הרוסי, לא הסתפק בהוכחות לעבודתו הפנומה של ט"בצניק. הוא חקר את הלר גם על עסקיו הפרטיים של המנהל.

"האם זה נכון כי נסים אלגין, פקיד ה"סוכנות המשרת את טבצניק, עבד גם בנגריה שלו ב"פוז?"

"אל תכנסו לענינים הפרטיים שלי!" הת-ערב טבצניק בקול עמוק. "זה לא נוגע לועדה של הסוכנות."

"או מה אתה רוצה, שנביא את התלונה בענין זה למשטרה?" שאל רפופורט. **הקירות פרחויות.** חברי הועדה היר-שו לו להמשיך לחקור, רצו לדעת מה היקף עסקיו הפרטיים של דב טבצניק, שהתקבל לעבודה בסוכנות על פי המלצת ידידו ה"ותיק לוי אשכול."

רפופורט חזר על השאלה. הלר אישר כי אלגין עבד בנגרייתו הפרטית של טבצניק, הוסיף: "השותף של טבצניק פשט את הרגל. טבצניק לקח ממנו את הכסאות ש"עשו בנגריה וניצל את מעמדו בסוכנות כדי להרויח כסף. הוא שיכנע איזה אפסאים בסוכנות לקנות אצלו את הכסאות."

"וטרקטור עם עצים מסוג בוק, ששייכים (המשך בעמוד 15)

יושבראש הועדה, ח"כ מפא"י הצמחוני יש"ראל גורי הודיע על התנגדותו. לגורי, ב"צירוף נציגי האופוזיציה, היה מובטח רוב שהצליח להרגיע את מצפונו הפועלי, מבלי לפגוע בכיבשת התקציב המאוונת.

אולם ח"כי האופוזיציה לא רצו לשתף פעולה עם מפא"י, סירבו לשרת את המפ"גשה שלא על דעת שר-האוצר. קבע ח"כ חרות ד"ר יוחנן באדר: "אני שומר לי את הזכות להגיש הצעת-נגד בישיבה הבאה, בינתיים אסתפק בהימנעות."

וכך, לאכזבת ח"כי מפא"י אושרה הצעת-הכרם ישראל קרגמן. **ההחלטה עומדת.** מיד אחרי האישור נזעק הממונה על הכנסות המדינה זאב שרף לועדת הכספים, שיכנע את חברי מפא"י לשנות את ההחלטה הפיוזה. "מאין ניקח מקור כספים חדש שיוסיף לנו 220 אלף לירות?" שאל שרף.

השבוע, בישיבה מיוחדת של ועדת הכ"ספים בקריה, תל-אביב, עזבו רוב ח"כי מפא"י את האולם, כדי לאפשר יצירת רוב נגד ההחלטה שהם עצמם העבירו אותה ימים ספורים קודם לכן. "עכשיו יש לך הזדמנות להגיש את הצעת-הנגד שלך", לחצה חנה למזן על באדר כסוף-השיער, "אתה יכול להכשיל את ההחלטה הקודמת."

באדר הממושקף סירב פעם נוספת לעזור למפא"י להיפטר מהצעותיה שלה. "אני מסיר לעת עתה את הצעתי הנגדית", גיחך ח"כ חרות הממושקף, וההחלטה שהוצעה לרא"שונה על-ידי קרגמן נשארה לעמוד.

הסוכנות

הידיד השוב

אולם הישיבות בבנין הסוכנות ברחוב אבן-גבירול, תל-אביב, דמה השבוע לבית-משפט. לפני חמישה חברי ועדת-החקירה הפנימית, שהורכבה על-ידי הנהלת הסוכנות, ישבו התובע אפרים רפופורט והנאשם דב טבצניק.

רפופורט מהיר-הדיבור, שאירגן את שבי"תת נהגי הסוכנות נגד מנהל המחלקה לעניני רכב (הנוסד הזה 1170), דרש לפטר את טבצניק המקריה מעבודתו במוסד. הסביר הנהג-התובע, בעל השיער השחור: "טבצניק התנהג בגסות אל הנהגים, וחזק מזה ניצל את מעמדו בסוכנות לטובת עסקיו הפר-טיים."

העולמים מרדכי בנגב. כדי להוכיח את האשמתו הזמין את מרדכי הלר, פקיד בנק שהיה נהג בסוכנות היהודית, למסור עדות נגד טבצניק.

"מה ידוע לך על עבודתו של טבצניק?" שאל רפופורט את הלר, שהריץ מכתבי-מחאה רבים לשר-האוצר לוי אשכול.

"הוא הגב אתנו ועם מי שהובלנו כערי-צות", השיב הלר כחול-העיניים. "פעם הוא שלח אותי עם עולים חדשים, שהועברו ל"אילת. אמרתי לו לשלוח את העולים, שביניהם היו גם תינוקות בני שנה, באוטובוס. אבל הוא התעקש, ושלח אותם במשאית. בערב, כשהיה כבר חושך, התמרדו העולים באמצע הדרך, וכמעט היכו אותי. הם רצו לחזור לפונה."

רפופורט, שהיה רס"ר בצבא הרוסי, לא הסתפק בהוכחות לעבודתו הפנומה של ט"בצניק. הוא חקר את הלר גם על עסקיו הפרטיים של המנהל.

"האם זה נכון כי נסים אלגין, פקיד ה"סוכנות המשרת את טבצניק, עבד גם בנגריה שלו ב"פוז?"

"אל תכנסו לענינים הפרטיים שלי!" הת-ערב טבצניק בקול עמוק. "זה לא נוגע לועדה של הסוכנות."

"או מה אתה רוצה, שנביא את התלונה בענין זה למשטרה?" שאל רפופורט. **הקירות פרחויות.** חברי הועדה היר-שו לו להמשיך לחקור, רצו לדעת מה היקף עסקיו הפרטיים של דב טבצניק, שהתקבל לעבודה בסוכנות על פי המלצת ידידו ה"ותיק לוי אשכול."

רפופורט חזר על השאלה. הלר אישר כי אלגין עבד בנגרייתו הפרטית של טבצניק, הוסיף: "השותף של טבצניק פשט את הרגל. טבצניק לקח ממנו את הכסאות ש"עשו בנגריה וניצל את מעמדו בסוכנות כדי להרויח כסף. הוא שיכנע איזה אפסאים בסוכנות לקנות אצלו את הכסאות."

"וטרקטור עם עצים מסוג בוק, ששייכים (המשך בעמוד 15)

צייר כהנא ויצירה הסתגלות